

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Općina Ilidža
Javna ustanova
Osma osnovna škola
"Amer Ćenanović"**

**Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
Canton Sarajevo
Municipality of Ilidža
Public Institution
The Eighth primary school
"Amer Ćenanović"**

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU JAVNE USTANOVE OSMA OSNOVNA ŠKOLA "AMER ĆENANOVIĆ" ILIDŽA

Januar, 2023. godine

Na osnovu odredbi člana 22. tačka d) i člana 23. Zakona o zaštiti na radu („Službene novine FBiH“ broj 79/20), člana 55. Zakona o radu („Službene novine FBiH“ broj 26/16, 89/18 i 44/22), a uzimajući kao osnovu Akt o procjeni rizika broj 057-12/22, od 07.12.2022. godine, koji je izradila ovlaštena organizacija Granulo – RE d.o.o. Sarajevo, a na osnovu člana 4. Poslovnika o radu, na prijedlog direktorice, uz prethodne konsultacije sa Sindikatom JU Osmo osnovna škola „Amer Ćenanović“ Ilidža, te dostavljeno mišljenje: 18/22 od 28.12.2022. godine, Školski odbor na 16. redovnoj sjednici održanoj dana 12.1.2023. godine **d o n o s i**

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU JU OSMA OSNOVNA ŠKOLA “AMER ĆENANOVIĆ” ILIDŽA

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Pravilnika)

(1) U cilju zaštite zdravlja radnika na radu u JU Osmo osnovna škola „Amer Ćenanović“, Ilirska br. 2, 71210 Ilidža (u daljem tekstu: Poslodavac), a u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu („Službene novine FBiH“ br. 79/20) ovim Pravilnikom se uređuje zaštita zdravlja radnika na radu, zaštita od povreda na radu kao i profesionalnih i ostalih oboljenja i stvaranje povoljnijih uslova rada.

(2) Odredbe ovog Pravilnika odnose se na sve radnike zaposlene kod poslodavca.

(3) Ovim aktom se naročito utvrđuju:

- organizacija provođenja zaštite na radu,
- pravila prevencije i zaštite,
- poslovi sa povećanim rizikom,
- poslovi na kojima se provodi mjera skraćivanja radnog vremena,
- način utvrđivanja zdravstvenog stanja radnika koji rade na poslovima sa povećanim rizikom i drugih radnika,
- sredstva i oprema lične zaštite koja pripadaju radniku,
- prava, obaveze i odgovornosti radnika za zaštitu na radu i drugih radnika u ovoj oblasti,
- druga pitanja od značaja za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu.

Član 2.

(Sigurnost i zaštita zdravlja na radu)

(1) Sigurnost i zaštita zdravlja na radu je osiguranje takvih uslova na radu kojima se u najvećoj mogućoj mjeri sprječava nastanak povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom i koji stvaraju pretpostavku za punu fizičku, psihičku i socijalnu sigurnost zaposlenih.

(2) Zaštita na radu kao sistemski organizovano djelovanje sastavni je dio organizacije rada i izvođenja radnog postupka, koje poslodavac ostvaruje primjenom svih mjera zaštite na radu u skladu s općim načelima prevencije.

Član 3.

(Lica koja imaju pravo na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu)

(1) Pravo na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu kod poslodavca ima:

- a) radnik,
- b) lice koje je kod poslodavca na stručnom osposobljavanju,
- c) lice koje se nalazi na prekvalifikaciji, dokvalifikaciji ili stručnom usavršavanju kod poslodavca,
- d) učenici i studenti na praktičnoj nastavi i
- e) drugo lice koje se zatekne u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova, ako je o njegovom prisustvu poslodavac upoznat.

(2) Poslodavac vodi evidenciju svih lica koja se zateknu na radu ili u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova, u skladu sa zakonom.

Član 4.

(Učešće sindikata i radnika)

- (1) Sindikat učestvuje u uređivanju i unapređivanju sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu u skladu sa zakonom, propisima donesenim na osnovu zakona i kolektivnim ugovorom.
- (2) Poslodavac se savjetuje sa radnicima i/ili njihovim predstavnicima i omogućava im da učestvuju u raspravama o svim pitanjima u pogledu sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, a posebno da učestvuju u:
 - a) raspravama i odobravanju svih mjera u pogledu sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
 - b) svakoj mjeri koja može značajno uticati na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu,
 - c) imenovanju radnika koji će obavljati poslove vezane za obezbjeđenje zdravih i sigurnih uvjeta rada, prve pomoći, gašenje požara i evakuaciju radnika,
 - d) angažovanju, tamo gdje je potrebno, ovlaštenih organizacija za zaštitu na radu,
 - e) planiranju i organizovanju osposobljavanja radnika u oblasti zaštite na radu.

Član 5.

(Definicije pojmova)

- (1) Pojmovi koji se koriste u ovom pravilniku imaju isto značenje kao u Zakonu.

II ORGANIZACIJA PROVOĐENJA ZAŠTITE NA RADU

Član 6.

(Organizacija procesa rada i zaštite na radu)

- (1) Zaštita na radu kao sistemski organizovano djelovanje sastavni je dio organizacije rada i izvođenja radnog postupka, koje poslodavac ostvaruje primjenom svih mjera zaštite na radu u skladu sa općim načelima prevencije.
- (2) Poslodavac je dužan organizovati poslove zaštite na radu vodeći računa o tehničko-tehnološkom procesu rada, broju radnika, broju lokacija odvojenih radnih jedinica, opasnostima i rizicima po zdravlje radnika.
- (3) Na osnovu člana 5. Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja poslova zaštite na radu kod poslodavca („Službene novine FBiH“ br. 34/21), Poslodavac obavljanje poslova zaštite na radu povjerava ovlaštenoj organizaciji, s obzirom da na osnovu važećeg Akta o procjeni rizika nema radnih mjesta s povećanim rizikom.

Član 7.

(Imenovanje radnika za zaštitu na radu)

- (1) Poslodavac povjerava svoje poslove zaštite na radu ovlaštenoj organizaciji, te s obzirom da nisu ispunjeni uslovi iz člana 34. Zakona o zaštiti na radu FBiH („Službene novine FBiH“, br. 79/20), ne imenuje se radnik za zaštitu na radu.

Član 8.

(Imenovanje povjerenika za zaštitu na radu)

- (1) S obzirom da su ispunjeni uslovi iz člana 44. Zakona o zaštiti na radu FBiH („Službene novine FBiH“, br. 79/20), radnici biraju ili imenuju Povjerenika za zaštitu na radu u skladu sa propisom o vijeću zaposlenika.

Član 9.

(Unapređivanje organizacije i procesa rada)

- (1) Unapređivanje organizacije i procesa rada, kojima se garantuje sigurnost radnika na radu, stalni su zadatak rukovodioca.

Član 10.

(Donošenje pravila i mjera sigurnosti)

(1) U cilju provođenja zaštite na radu u skladu sa ovim Pravilnikom, direktor donosi posebna pravila i mjere sigurnosti pri radu za specifične djelatnosti koji se obavljaju u pojedinim fazama poslovanja ili karakterističnim uslovima rada.

III PRAVILA PREVENCIJE I ZAŠTITE

Član 11.

(Obaveze provođenja preventivnih mjera)

(1) Poslodavac je obavezan da prilikom organizovanja rada i radnog procesa osigura preventivne mjere radi zaštite života i zdravlja zaposlenih, kao i potrebna materijalna sredstva za njihovu primjenu.

(2) Poslodavac je dužan da osigura preventivne mjere prije početka rada radnika, u toku rada, kao i kod svake izmjene tehnološkog postupka, izborom radnih i proizvodnih metoda kojima se osigurava najveća sigurnost i zaštita zdravlja na radu, zasnovana na primjeni propisa iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, radnih odnosa, tehničkih propisa i standarda, propisa iz oblasti zdravstvene zaštite i dr.

(3) U slučaju kada poslodavac angažuje ovlaštenu organizaciju za zaštitu na radu, to ga neće osloboditi odgovornosti utvrđene u stavu (1) ovog člana.

Član 12.

(Načela u provođenju mjera zaštite na radu)

(1) Poslodavac provodi mjere zaštite na radu poštujući sljedeća opća načela prevencije:

- a) procjene rizika,
- b) izbjegavanja rizika,
- c) sprječavanja rizika,
- d) otklanjanja rizika na njihovom izvoru,
- e) prilagođavanja rada i mjesta rada radniku naročito u pogledu izbora opreme za rad i metoda rada, kao i izbora tehnološkog postupka da bi se izbjegla jednoličnost u radu u cilju smanjenja njihovog uticaja na zdravlje radnika,
- f) prilagođavanja tehničkom napretku,
- g) zamjene opasnih tehnoloških procesa ili metoda rada bezopasnim ili manje opasnim,
- h) zamjene opasnih materija bezopasnim,
- i) utvrđivanja jedinstvenih preventivnih mjera s ciljem međusobnog povezivanja tehnologije, organizacije rada, uvjeta rada, socijalnih odnosa i uticaja faktora vezanih za radnu okolinu,
- j) davanja prednosti zajedničkim mjerama zaštite pred pojedinačnim,
- k) odgovarajućeg osposobljavanja i obavještanja radnika,
- l) davanje prednosti zajedničkim mjerama u odnosu na pojedinačne,
- m) odgovarajuće osposobljavanje i obavještanje,

Član 13.

(Preventivne mjere)

(1) Poslodavac preduzima sljedeće preventivne mjere:

- a) za sve poslove u tehničko-tehnološkom procesu rada utvrdio je uslove rada i zahtjeve u pogledu zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti radnika koji će te poslove obavljati (Prilog I, koji je sastavni dio ovog pravilnika),
- b) osigurava prethodne ljekarske preglede radi utvrđivanja da li zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti odgovaraju uslovima rada i zahtjevima radnog mjesta,
- c) omogućava radniku da se prije stupanja na rad upozna sa mjerama sigurnosti i zaštite na radu,

- d) obavještava radnike, sindikat i povjerenika za zaštitu na radu o uvođenju novih tehnologija i sredstava za rad, te opasnostima i štetnostima po zdravlje radnika i izdaje uputstva za siguran rad,
- e) osposobljava radnike za siguran rad,
- f) osigurava radnicima sredstva i opremu lične zaštite i njihovo korištenje,
- g) osigurava periodične ljekarske preglede radnika koji rade na poslovima na kojima postoje povećani rizici po zdravlje i preduzima mjere za sprečavanje nastanka invaliditeta i profesionalnih oboljenja radnika,
- h) osigurava periodične preglede sredstava rada i sredstava i opreme lične zaštite pri radu, u skladu sa tehničkim standardima,
- i) osigurava periodične preglede i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimu u radnoj okolini,
- j) osigurava periodične preglede i ispitivanja sredstava rada i opreme, radnih i pomoćnih prostorija i sredstava i opreme lične zaštite, koji ne podliježu obaveznim periodičnim pregledima i ispitivanjima, na način, po postupku i u rokovima utvrđenim ovim pravilnikom,
- k) provodi mjere zaštite od požara u skladu sa posebnim propisima,
- l) provodi mjere za osiguranje prve pomoći,
- m) provodi i druge mjere prevencije u skladu sa Zakonom i drugim propisima.

Član 14.

(Procjena rizika na radnom mjestu i mjestu rada u radnoj okolini)

- (1) Poslodavac vrši procjenu rizika u skladu sa Pravilima o procjeni rizika, propisanim od strane Federalnog ministarstva rada i socijalne politike.
- (2) Akt o procjeni rizika može izraditi samo organizacija koja posjeduje ovlaštenje Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, što se utvrđuje uvidom u Registar kod Ministarstva.

Član 15.

(Mjere zaštite na radu)

- (1) U cilju prevencije i zaštite zdravlja radnika ovim Pravilnikom se propisuju opšte i posebne mjere zaštite na radu.

Član 16.

(Opća pravila i mjere zaštite na radu)

- (1) Zaštita na radu obuhvata sistem pravila i mjera, a posebno:
 - a) pravila i mjere pri projektovanju i izradi sredstava rada,
 - b) pravila i mjere pri upotrebi, održavanju, pregledu i ispitivanju sredstava rada,
 - c) pravila i mjere koje se odnose na radnike, te prilagođavanje procesa rada njihovom spolu, dobi, fizičkim i psihičkim sposobnostima,
 - d) načine i postupke osposobljavanja i obavještavanja radnika i poslodavaca sa svrhom postizanja odgovarajućeg nivoa zaštite na radu,
 - e) načine i postupke saradnje sa poslodavca, radnika, njihovih predstavnika i udruženja, te javnih organa nadležnih za zaštitu na radu,
 - f) zabranu stavljanja radnika u nepovoljan položaj zbog aktivnosti poduzetih radi zaštite na radu,
 - g) ostale mjere za sprečavanje rizika na radu, sa svrhom uklanjanja faktora rizika i njihovih štetnih posljedica.
- (2) Zaštita na radu kao sistemski organizovano djelovanje sastavni je dio organizacije rada i izvođenja radnog postupka, koje poslodavac ostvaruje primjenom svih mjera zaštite na radu u skladu sa općim načelima prevencije.
- (3) Projektovanje, izvođenje i stavljanje u funkciju objekata, tehnoloških procesa i radnih mjesta, izrada, proizvodnja, uskladištenje, ispitivanje, zamjena, instaliranje, korištenje i održavanje sredstava za rad, uvoz i rukovanje sredstvima za rad, opasnim materijama i energijom, vrši se u

skladu sa zahtjevima utvrđenim odredbama Zakona o zaštiti na radu FBiH, podzakonskih akata, relevantnih tehničkih propisa i standarda te razvojem naučno-tehničkih dostignuća.

(4) Opća pravila i mjere zaštite na radu posebno se odnose na sljedeće zahtjeve: zaštitu od mehaničkih opasnosti, zaštitu od udara električne struje, sprječavanje nastanka požara i eksplozije, osiguranje mehaničke otpornosti i stabilnosti građevine, osiguranje potrebne radne površine i radnog prostora, osiguranje puteva potrebnih za prolaz, prijevoz i evakuaciju radnika i drugih lica, osiguranje čistoće, osiguranje propisane temperature i vlažnosti zraka i ograničenje brzine strujanja zraka, osiguranje propisane rasvjete, zaštitu od buke i vibracija, zaštitu od štetnih atmosferskih i klimatskih uticaja, zaštitu od fizičkih, hemijskih i bioloških štetnih uticaja, zaštiti od prekomjernih napora, zaštitu od elektromagnetnog i drugog zračenja, te osiguranje prostorija i uređaja za ličnu higijenu.

Član 17.

(Opće mjere zaštite na radu)

(1) Opće mjere zaštite na radu obuhvataju:

- a) uslove koje treba da ispunjavaju radne i pomoćne prostorije,
- b) obezbjeđenje odgovarajućih puteva za prolaz, transport i evakuaciju radnika,
- c) pružanje prve pomoći,
- d) obezbjeđenje potrebne temperature, ventilacije i osvjetljenja,
- e) ograničenje buke i vibracije,
- f) obezbjeđenje od udara električne struje i sprječavanje nastanka požara i eksplozije.

Član 18.

(Osvjetljenost radnih i pomoćnih prostorija)

(1) Radne i pomoćne prostorije moraju biti prema vrsti poslova dovoljno osvijetljene prirodnom ili vještačkom svjetlošću.

(2) Prozori, otvori za osvjetljenje, kao uređaji i elementi za vještačko osvjetljenje moraju se držati u čistom i ispravnom stanju.

Član 19.

(Temperatura u radnim prostorijama)

(1) Radne prostorije u zimskom periodu moraju se zagrijavati, pri čemu treba da se obezbijedi temperatura u radnoj prostoriji koja odgovara propisanim vrijednostima u zavisnosti od intenziteta tjelesnog rada, vlažnosti i kretanja vazduha u radnoj prostoriji.

Član 20.

(Visina radnih i pomoćnih prostorija)

(1) Visina radnih prostorija treba da je minimalno 2,80 m, a pomoćnih prostorija minimalno 2,60 m.

Član 21.

(Podovi i ventilacija)

(1) Podovi radnih prostorija moraju biti čvrsti, ravni, pogodni za održavanje i ne smiju propuštati vlagu.

(2) Ukoliko se koriste tepisi za prekrivanje podova, isti moraju biti izvedeni na način da su fiksirani za podlogu kako bi se minimizala opasnost od pada.

(3) U radnim prostorijama mora se obezbijediti prirodna ili vještačka ventilacija.

Član 22.

(Uređaji za vodu i sanitarne prostorije)

(1) Svi objekti moraju imati uređaje za hladnu i toplu vodu kao i odgovarajuće sanitarne prostorije.

Član 23.

(Izvođenje i održavanje električnih instalacija i uređaja)

- (1) Električne instalacije i uređaji moraju se izvoditi i održavati u skladu sa važećim propisima.
- (2) Poslove održavanja i opravke elektroinstalacija i uređaja poslodavac je dužan povjeriti samo kvalifikovanim radnicima koji su za to ovlašteni.

Član 24.

(Kontrola ispravnosti elektroinstalacija)

- (1) Poslodavac je dužan da vrši kontrolu ispravnosti elektroinstalacija i to prije upotrebe, nakon rekonstrukcije i te periodično, u saradnji sa stručnom i ovlaštenom ustanovom jednom u tri godine.

Član 25.

(Prekidači i razvodni ormari)

- (1) U radnim prostorijama kod poslodavca moraju biti izvedeni prekidači (sklopke) za odvajanje od mrežnog napona sa vidljivom oznakom „Uključeno“ i „Isključeno“.
- (2) Razvodni ormari se moraju izraditi od nezapaljivog materijala i moraju biti trajno slobodni i pristupačni.

Član 26.

(Prijava kvara na električnim uređajima i instalacijama)

- (1) Radnici su dužni prijaviti svaki kvar na električnim uređajima i instalacijama rukovodiocu, te iste staviti van upotrebe dok ne budu osposobljene za ispravan i siguran rad od strane stručnog lica.

Član 27.

(Gromobranske instalacije)

- (1) Svi objekti moraju biti zaštićeni od udara groma prema važećim propisima.
- (2) Poslodavac je dužan vršiti periodičnu kontrolu ispravnosti gromobranske instalacije u propisanim rokovima i o tome voditi urednu evidenciju, a sve u saradnji sa stručnom i za to ovlaštenom institucijom.

Član 28.

(Prilazni putevi/prolazi i putevi unutrašnje komunikacije)

- (1) Svi prilazni putevi, prolazi, kao i putevi unutrašnje komunikacije moraju biti stalno slobodni, prohodni, kao i propisno obilježeni.

Član 29.

(Zaštita od buke i vibracija)

- (1) Intenzitet buke i vibracije u radnim prostorijama mora biti u dozvoljenim granicama.
- (2) Na mašinama i uređajima gdje intenzitet buke i vibracije prelazi dozvoljene granice moraju se preduzimati tehničke mjere za smanjenje buke i vibracije.

Član 30.

(Pružanje prve pomoći)

- (1) Svi radnici kod Poslodavca moraju biti obučeni za pružanje prve pomoći u slučaju povrede ili naglog obolijevanja za vrijeme rada.
- (2) Obučavanje radnika za pružanje prve pomoći izvodi se u sklopu obuke iz oblasti zaštite na radu.

Član 31.

(Ormarići sa sanitetskim materijalom)

- (1) Radne prostorije moraju biti opremljene sa vidljivo označenim ormarićima u kojima se nalazi odgovarajući sanitetski materijal za pružanje prve pomoći.

Član 32.

(Posebne mjere zaštite na radu)

- (1) Posebne mjere zaštite na radu obuhvataju:
- a) obaveza poslodavca da radnicima osigura odgovarajuću radnu opremu,
 - b) održavanje ispravnosti tehničke opreme,
 - c) održavanje ispravnosti uređaja za klimatizaciju,
 - d) dezinfekcija, deratizacija i dezinsekcija,
 - e) uputstvo za siguran rad,
 - f) održavanje radne okoline,
 - g) održavanje evakuacionih puteva,
 - h) provođenje mjera zaštite od požara,
 - i) upozorenje na klizavost,
 - j) čuvanje i rad sa sredstavima za čišćenje,
 - k) provjetravanje prostorija,
 - l) upotreba zaštitne opreme prilikom zavarivanja,
 - m) rad u kotlovnici,
 - n) ispitivanje sigurnosnih ventila u kotlovnici,
 - o) prethodni i periodični pregledi za radna mjesta domara i ložača
 - p) provođenje mjera za osiguranje prve pomoći

Član 33.

(Ergonomski oblikovana radna oprema)

- (1) Poslodavac je dužan osigurati uposlenicima odgovarajuću, ergonomski oblikovanu radnu opremu, koja uključuje: radni sto, stolicu podesivu po visini i sa podesivim zaslonom, te računarske monitore sa frekvencijom osvježavanja od najmanje 60 Hz, koji su podesivi po visini i nagibu, tastaturu i miš.

Član 34.

(Održavanje ispravnosti tehničke opreme)

- (1) Poslodavac je dužan održavati ispravnost tehničke opreme koju uposlenici koriste za rad, a koja se po članu 10. Pravilnika o načinu, postupku i rokovima vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu („Službene novine FBiH“, br. 23/21), ne ispituje kao sredstvo rada.

Član 35.

(Održavanje ispravnosti uređaja za klimatizaciju)

- (1) Poslodavac je dužan održavati ispravnost uređaja za klimatizaciju koje koristi, te provoditi redovnu dezinfekciju, u intervalima koje je propisao proizvođač, odnosno najmanje jednom u godinu dana ukoliko proizvođač nije propisao intervale.

Član 36.

(Dezinfekcija, deratizacija i dezinsekcija)

- (1) Poslodavac je dužan provoditi redovnu mjeru dezinfekcije, deratizacije i dezinsekcije prostora koji koristi, u skladu sa posebnim propisima koji regulišu tu oblast.
- (2) Nakon provođenja postupka dezinfekcije, radnu odjeću je potrebno oprati.

Član 37.

(Uputstvo za siguran rad)

- (1) Poslodavac je dužan na vidnom mjestu istaći uputstva za siguran rad.

Član 38.
(Održavanje radne okoline)

(1) Svaki radnik zasebno i Poslodavac u cjelini, dužan je da radnu okolinu održava čistom i urednom.

Član 39.
(Održavanje Evakuacionih puteva)

(1) U skladu sa Zakonom o zaštiti i vatrogastvu („Službene novine FBiH“, br. 64/09), svi radnici kao i Poslodavac u cjelini, dužni su održavati evakuacione puteve, kao i pristup do hidrantskih ormarića, prohodnim i urednim, kako bi u slučaju požara iste mogli koristiti.

Član 40.
(Provođenje mjera zaštita od požara)

(1) Poslodavac je dužan, u skladu s posebnim propisima (Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine FBiH“, br. 64/09), radnike obučiti sa aspekta zaštite od požara sa posebnim osvrtom na upotrebu aparata za gašenje, najmanje jednom u dvije (2) godine.

(2) Poslodavac uspostavlja potrebne veze sa specijalizovanim službama u pogledu spašavanja i protivpožarne zaštite.

(3) Za provođenje odredaba iz stava (2) ovog člana poslodavac će odrediti radnike koji će provoditi mjere protivpožarne zaštite i evakuacije radnika.

Član 41.
(Upozorenje na klizavost)

(1) Ukoliko u objektima koje koriste radnici, dođe do povećane klizavosti iz bilo kojeg razloga, obaveza Poslodavca je da istakne upozorenje „Pazi klizavo“, kao i da odmah preduzme mjere kako bi se novonastalo stanje otklonilo.

Član 42.
(Čuvanje sredstava za čišćenje)

(1) Radnici su dužni sredstva za čišćenje koja koriste čuvati samo u originalnoj ambalaži.

(2) Kada se ne upotrebljavaju, sredstva za čišćenje moraju se držati u posebnim ormarima ili za to predviđenim prostorima.

Član 43.
(Rad sa sredstvima za čišćenje)

(1) Pri radu sa sredstvima za čišćenje, radnici se moraju isključivo pridržavati uputstava na ambalaži proizvoda.

(2) Rad sa sredstvima za čišćenje koja su po hemijskom sastavu korozivi, ne smije se vršiti u zatvorenoj prostoriji.

(3) Prilikom rada s ovim sredstvima potrebno je obezbijediti ventilaciju i provjetravanje.

(4) Radnici prilikom postupka čišćenja prostorija obavezno moraju koristiti zaštitnu opremu propisanu ovim aktom.

(5) Prilikom provođenja mjera čišćenja prostorija, potrebno je prozore držati otvorenim kako bi se prostorija provjetrovala.

Član 44.
(Provjetravanje prostorija)

(1) Prostorije škole u kojima boravi nastavno osoblje škole, moraju se provjetravati što češće, a najmanje dva puta dnevno u trajanju od pola sata prije dolaska i odlaska učenika.

Član 45.

(Upotreba zaštitne opreme prilikom zavarivanja)

(1) Prilikom provođenja postupka zavarivanja metala, radnik obavezno mora koristiti svu zaštitnu opremu propisanu ovim aktom.

Član 46.

(Rad u kotlovnici)

(1) Rad u kotlovnici smije obavljati isključivo osoba sa položenim stručnim ispitom za kotlovničara, shodno članu 9. Uredbe sa zakonskom snagom o termoenergetskoj inspekciji („Službeni list R BiH“ br. 23/92 i 13/94.

(2) Pored položenog stručnog ispita, osoba mora biti stručno osposobljena za rukovanje posudama pod pritiskom.

Član 47.

(Ispitivanje sigurnosnih ventila u kotlovnici)

(1) Sigurnosni ventili u kotlovnicama moraju se ispitivati najmanje jednom (1) godišnje u skladu sa članom 75. Pravilnika o tehničkim normativima za stabilne posude pod pritiskom („Službeni list SFRJ“, br. 16/83).

Član 48.

(Prethodni i periodični pregledi za radna mjesta domara i ložača)

(1) Za radno mjesto domar, potrebno je u skladu sa Pravilnikom o uslovima za utvrđivanje radnih mjesta sa posebnim uslovima rada i ljekarskim pregledima na tim mjestima („Službene novine FBiH“, br. 02/91), tačka 51. i 52. provoditi prethodne i periodične preglede na način i sa sadržajem propisanim navedenim tačkama pravilnika.

(2) Za radno mjesto ložač – specijalista za odgovarajuću vrstu kotlovnice, potrebno je u skladu sa Pravilnikom o uslovima za utvrđivanje radnih mjesta sa posebnim uslovima rada i ljekarskim pregledima na tim mjestima, tačka 49. provoditi prethodne i periodične preglede na način i sa sadržajem propisanim navedenim tačkama pravilnika.

(3) U slučaju više važećih tački potrebno je sadržaj pregleda kombinovati, a pregled provoditi u najkraćem periodu za sve tačke.

Član 49.

(Provođenje mjera za osiguranje prve pomoći)

(1) Poslodavac provodi mjere za osiguranje prve pomoći u skladu sa Pravilnikom o pružanju prve pomoći u slučaju povrede i oboljenja radnika na radu ("Službeni list SR BiH", broj 38/86).

(2) Poslodavac uspostavlja potrebne veze sa specijalizovanim službama u pogledu prve pomoći i hitne zdravstvene zaštite radnika.

(3) Poslodavac određuje radnike koji će provoditi mjere prve pomoći.

IV POSLOVI SA POVEĆANIM RIZIKOM

Član 50.

(Poslovi sa povećanim rizikom)

(1) Poslodavac je dužan da radniku koji obavlja poslove sa povećanim rizikom, prije početka rada osigura prethodni ljekarski pregled, kao i periodični ljekarski pregled u toku rada jedanput godišnje.

(2) Na osnovu Akta o procjeni rizika utvrđena su radna mjesta sa povećanim rizikom koja obuhvataju:

a) poslove sa povećanim rizikom od povređivanja, nastanka profesionalnih oboljenja i oštećenja zdravlja radnika,

b) poslove sa specifičnim zahtjevima koji, u cilju sigurnog i uspješnog rada uvjetuju posebne zdravstvene i psihofizičke sposobnosti radnika na tim radnim mjestima,

c) poslove na kojima, nakon primjene svih tehnički priznatih metoda za smanjenje rizika, postoji preostali rizik za neke radnike.

(3) Aktom o procjeni rizika navedenog u preambuli ovog Pravilnika nisu utvrđeni poslovi sa povećanim rizikom. (Prilog II pravilnika)

Član 51.

(Mjere za sprečavanje, otklanjanje ili smanjenje rizika)

(1) Poslodavac je dužan provoditi mjere za sprečavanje, otklanjanje ili smanjenje rizika koje se utvrde Aktom o procjeni rizika i na način propisan tim aktom, u skladu s Pravilima o procjeni rizika ("Službene novine FBiH", broj 23/21).

Član 52.

(Osiguranje pristupa radnom mjestu sa povećanim rizikom)

(1) Poslodavac je dužan da osigura da pristup radnom mjestu sa povećanim rizikom, na kojem prijete neposredna opasnost od povređivanja ili zdravstvenih oštećenja (trovanja, gušenja i sl.), imaju samo radnici koji su osposobljeni za siguran i zdrav rad, koji su dobili posebna uputstva za rad na takvom mjestu, koji ispunjavaju zdravstvene uslove i koji su snabdjeveni odgovarajućim sredstvima i opremom za ličnu zaštitu pri radu.

Član 53.

(Posebno osiguranje radnika koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom)

(1) Poslodavac posebno osigurava od rizika nesreće i povrede na radu radnike koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom, utvrđene ovim pravilnikom, radi obezbjeđenja naknade štete, u skladu sa zakonom .

V POSLOVI NA KOJIMA SE PROVODI MJERA SKRAĆIVANJA RADNOG VREMENA

Član 54.

(Poslovi na kojima se radno vrijeme skraćuje)

(1) Kada su na određenom radnom mjestu takvi uvjeti da uprkos primjeni mjera zaštite na radu i dalje postoji preostali rizik i prijetnja od obolijevanja tj. invaliditeta, poslodavac će preduzeti mjere da se radno vrijeme skraćuje srazmjerno štetnom utjecaju uvjeta rada na zdravlje i na radnu sposobnost radnika, u skladu sa Zakonom,

(2) Poslovi na kojima se radno vrijeme skraćuje utvrđuju se u Prilogu III ovog pravilnika.

(3) Na poslovima, na kojima se radno vrijeme skraćuje u skladu sa Zakonom, pri ostvarivanju prava na plaću i drugih prava po osnovu rada i u vezi sa radom, skraćeno radno vrijeme u smislu ovog člana izjednačava se sa punim radnim vremenom.

Član 55.

(Postupak skraćivanja radnog vremena)

(1) Na osnovu člana 72. Zakona o zaštiti na radu FBiH („Službene novine FBiH“, br. 79/20), provodi se postupak skraćivanja radnog vremena.

(2) Na osnovu važećeg akta o procjeni rizika u JU Osmo osnovna škola "Amer Ćenanović" Ilidža ne postoje radna mjesta na kojima se provodi mjera skraćivanja radnog vremena.

VI NAČIN UTVRĐIVANJA ZDRAVSTVENOG STANJA RADNIKA KOJI RADE NA POSLOVIMA S POVEĆANIM RIZIKOM

Član 56.

(Pravo radnika na specifičnu zdravstvenu zaštitu/medicinu rada)

(1) Radnik ima pravo na zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložen na radu, u skladu s posebnim propisima koji uređuju mjere zdravstvene zaštite u vezi sa radom.

(2) Poslodavac je dužan da zdravstvenim radnicima, koji pružaju usluge specifične zdravstvene zaštite/medicine rada, osigura pristup u sve radne prostorije i prostore.

Član 57.

(Zaključivanje ugovora sa zdravstvenom ustanovom koja obavlja djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika/medicine rada)

(1) Poslodavac zaključuje ugovor sa ovlaštenom zdravstvenom ustanovom koja obavlja djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika/medicine rada, radi:

a) ocjenjivanja i utvrđivanja posebnih zdravstvenih sposobnosti koje moraju da ispunjavaju radnici za obavljanje određenih poslova na radnom mjestu sa povećanim rizikom ili za upotrebu, odnosno rukovanje određenom opremom za rad,

b) vršenja prethodnih i periodičnih ljekarskih pregleda radnika na radnim mjestima sa povećanim rizikom i izdaje izvještaje o ljekarskim pregledima u skladu sa propisima o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu.

c) učestvuje u organizovanju prve pomoći, spašavanju i evakuaciji u slučaju povređivanja radnika ili havarija, g) daje savjete poslodavcu pri izboru drugog odgovarajućeg posla prema zdravstvenoj sposobnosti radnika,

d) daje savjete poslodavcu pri izboru drugog odgovarajućeg posla prema zdravstvenoj sposobnosti radnika,

(2) Poslodavac je dužan da zdravstvenim radnicima, koji pružaju usluge specifične zdravstvene zaštite/medicine rada, osigura pristup u sve radne prostorije i prostore.

(3) Prethodni i periodični pregledi obavljaju se u skladu sa Pravilnikom.

Član 58.

(Obaveza obavještavanja ovlaštene zdravstvene ustanove)

(1) Poslodavac, radnik za zaštitu na radu, povjerenik za zaštitu na radu, sindikat i drugi radnici dužni su obavijestiti ovlaštenu ustanovu o svim faktorima na radnom mjestu i u radnoj okolini za koje znaju ili pretpostavljaju da se mogu nepovoljno odraziti na zdravlje radnika.

Član 59.

(Evidencije o ljekarskim pregledima radnika)

(1) Prilikom upućivanja radnika na ljekarski pregled na osnovu člana 12. ovog pravilnika, poslodavac je obavezan ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi dostaviti podatke o poslovima sa povećanim rizikom i navesti štetnosti i opasnosti kojima su radnici izloženi.

(2) O rezultatima odgovarajućeg ljekarskog pregleda radnika, ovlaštena zdravstvena ustanova vodi evidenciju i u roku od 15 dana od izvršenog pregleda o tome dostavlja izvještaj poslodavcu.

Član 60.

(Način obavljanja ljekarskih pregleda)

(1) Prethodni i periodični ljekarski pregledi radnika koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom vrše se na način, po postupku i u rokovima koje utvrđuje federalni ministar u saradnji sa federalnim ministrom zdravstva.

(2) Radnik iz stava (1) ovog člana koji ne obavi periodični ljekarski pregled ne može nastaviti sa radom dok se ne utvrdi njegovo zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti.

(3) Ljekarski pregled se obavljaju za radna mjesta u skladu sa Pravilnikom o uslovima za utvrđivanje radnih mjesta sa posebnim uslovima rada i ljekarskim pregledima radnika na tim radnim mjestima ("Službeni list SR BiH", broj 2/91), ukoliko je aktom o procjeni rizika utvrđeno da je to radno mjesto sa posebnim uslovima po određenoj tački ovog Pravilnika.

(4) Ukoliko radno mjesto nije navedeno u ovom pravilniku, a utvrđen je povećan rizik, onda se ljekarski pregledi provode u skladu sa preporukama iz važećeg Akta o procjeni rizika.

Član 61.

(Pravo radnika na premještaj na drugo radno mjesto)

- (1) Ako se u postupku periodičnog ljekarskog pregleda utvrdi da radnik ne ispunjava posebne zdravstvene uslove za obavljanje poslova sa povećanim rizikom, poslodavac je dužan da ga premjesti na drugo radno mjesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima, ukoliko takvo radno mjesto postoji kod poslodavca.
- (2) Ukoliko takvo mjesto ne postoji, primjenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o radu.

VII SREDSTVA I OPREMA LIČNE ZAŠTITE KOJA PRIPADAJU RADNIKU

Član 62.

(Pravo za korištenje ličnih zaštitnih sredstava i opreme)

- (1) Prava za korištenje ličnih zaštitnih sredstava i opreme radnik stiče stupanjem na rad kod poslodavca.
- (2) Pravo na korištenje ličnih zaštitnih sredstava i opreme imaju svi radnici i ostala lica koja uživaju zaštitu na radu.

Član 63.

(Način upotrebe ličnih zaštitnih sredstava i opreme)

- (1) Radnici su dužni da dobijena lična zaštitna sredstva i opremu upotrebljavaju na način kako to predviđaju važeći propisi i uputstva za rad, da ih održavaju u ispravnom stanju i čistoći, da ih strogo namjenski koriste, da njima pažljivo rukuju, kao i da ih ne zamjenjuju sa drugim radnicima.
- (2) Rukovodilac je dužan da se brine da svi radnici budu opremljeni ličnim zaštitnim sredstvima i opremom koja im pripadaju prema odredbama ovog akta.

Član 64.

(Određivanje sredstava i opreme lične zaštite)

- (1) Odgovarajuća sredstva i oprema lične zaštite utvrđuju se na osnovu važećeg Akta o procjeni rizika.
- (2) Sastavni dio ovog akta je i tabelarni spisak zaštitnih sredstava i opreme koja pripadaju radnicima na pojedinim radnim mjestima sa vijekom trajanja istih, a koji se nalazi u Prilogu I ovog akta.

Član 65.

(Periodični pregledi i ispitivanja sredstava i opreme lične zaštite)

- (1) Periodični pregledi i ispitivanja sredstava i opreme lične zaštite vrše se na način, po postupku i u rokovima utvrđenim propisima iz oblasti zaštite na radu, važećim propisima o standardizaciji u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: BiH), tehničkim propisima i uputstvima proizvođača.
- (2) Ove preglede može izvršiti samo od strane Federalnog ministarstva rada i socijalne politike ovlaštena organizacija, koja će o tome sačiniti zapisnik.

Član 66.

(Stavljanje u upotrebu sredstava i opreme lične zaštite)

- (1) Poslodavac je dužan da obezbijedi radnicima sredstva i opremu lične zaštite.
- (2) Poslodavac ne smije staviti u upotrebu sredstva i opremu lične zaštite ako nisu izrađena u skladu sa članom 14. Zakona o zaštiti na radu FBiH („Službene novine FBiH“ br. 79/20).
- (3) Poslodavac je dužan da isključi iz upotrebe sredstva i opremu lične zaštite na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje radnika.

VIII PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI RADNIKA ZA ZAŠTITU NA RADU, DRUGIH RADNIKA U OVOJ OBLASTI

Član 67.

(Radnik za zaštitu na radu)

- (1) Radnik za zaštitu na radu obavlja poslove propisane Zakonom i Pravilnikom o radu.
- (2) Radnik za zaštitu na radu mora biti odgovarajuće osposobljen i imati položen stručni ispit koji se odnosi na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu (u daljnjem tekstu: stručni ispit), u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o uvjetima koje moraju ispunjavati radnici za zaštitu na radu, o sadržaju, načinu i troškovima polaganja stručnog ispita ("Službene novine FBiH", broj 23/21) i ovim pravilnikom.
- (3) Poslodavac je dužan radniku za zaštitu na radu osigurati uvjete za rad, potrebnu opremu i pomoć drugog stručnog osoblja, kao i sredstva za obavljanje i organizovanje preventivnih i zaštitnih mjera.
- (4) Radnik za zaštitu na radu ne može biti doveden u nepovoljniji položaj zbog poslova koje obavlja u cilju sprečavanja rizika na radu i zaštite zdravlja radnika.

Član 68.

(Obaveze radnika za zaštitu na radu)

- (1) Obaveze radnika za zaštitu na radu:
 - a) učesće u izradi akta o procjeni rizika,
 - b) izrada prijedloga internog akta o zaštiti na radu,
 - c) izrada plana i programa mjera zaštite na radu,
 - d) unutrašnji nadzor nad primjenom mjera zaštite na radu,
 - e) stručna pomoć poslodavcu u provođenju i unaprjeđenju sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
 - f) izrada uputstava za siguran rad,
 - g) praćenje i organizovanje periodičnih pregleda sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite,
 - h) praćenje i organizovanje periodičnih pregleda hemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti i mikroklimе u radnoj okolini,
 - i) priprema i organizovanje osposobljavanja radnika za siguran rad,
 - j) praćenje stanja i izvještavanje poslodavca o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i bolestima u vezi sa radom,
 - k) analiziranje uzroka povreda na radu i profesionalnih oboljenja u saradnji sa ovlaštenim doktorom specijalistom medicine rada i predlaganje mjere za unaprjeđenje sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
 - l) praćenje i organizovanje periodičnih ljekarskih pregleda radnika koji rade na poslovima sa povećanim rizikom, te analiza izvještaja o obavljenim periodičnim ljekarskim pregledima,
 - m) savjetovanje poslodavca u pogledu izbora i nabavke opreme i tehnološkog procesa rada,
 - n) saradnja sa poslodavcem prilikom planiranja izgradnje i rekonstrukcije objekata namijenjenih za rad,
 - o) saradnja sa nadležnom inspekcijom rada i drugim ustanovama koje se bave sigurnošću i zaštitom na radu,
 - p) saradnja sa sindikatom, vijećem zaposlenika i povjerenikom za zaštitu na radu, u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Radnik za zaštitu na radu je obavezan da zabrani rad na radnom mjestu, odnosno da zabrani upotrebu sredstava za rad i sredstava i opreme lične zaštite u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život i zdravlje radnika, te da o tome u pisanom obliku obavijesti poslodavca i povjerenika za zaštitu na radu.

Član 69.

(Ovlaštena organizacija za zaštitu na radu)

- (1) Ako se u nedostatku stručnog osoblja poslovi zaštite i prevencije ne mogu organizovati kod poslodavca, te ukoliko poslodavac nema radnih mjesta sa povećanim rizikom, poslodavac će angažovati ovlaštenu organizaciju za zaštitu na radu.

(2) Ako poslodavac angažuje ovlaštenu organizaciju iz stava (1) ovog člana, dužan je da osigura uvid u podatke vezane za rizike po sigurnost i zdravlje na radu, kao i mjere i aktivnosti za sprječavanje tih rizika na nivou radnog mjesta.

Član 70.

(Povjerenik za zaštitu na radu)

- (1) Kod poslodavca radnici biraju ili imenuju povjerenika za zaštitu na radu.
- (2) Povjerenika za zaštitu na radu imenuje sindikat, ukoliko povjerenika nisu izabrali radnici.
- (3) Povjerenik za zaštitu na radu mora imati odgovarajuću stručnu spremu i radno iskustvo.

Član 71.

(Prava i dužnosti povjerenika za zaštitu na radu)

- (1) Povjerenik za zaštitu na radu ima pravo da:
 - a) dobije informacije o uvjetima rada, analizama povreda na radu, profesionalnih oboljenja i bolesti vezanih za rad, nalazima i preporukama inspeksijskih organa,
 - b) zahtijeva od poslodavca da preduzme odgovarajuće mjere i dostavi mu prijedloge za ublažavanje rizika i otklanjanja izvora opasnosti,
 - c) informiše radnike o provođenju mjera zaštite na radu,
 - d) zahtijeva inspeksijski pregled ako smatra da mjere koje je preduzeo poslodavac nisu primjerene cilju po kojem treba osigurati sigurne i zdrave uvjete rada i iznese svoja zapažanja u toku inspeksijskog pregleda,
 - e) prisustvuje inspeksijskim pregledima i/ili dostavi svoja zapažanja u toku inspeksijskih pregleda.
- (2) Za vrijeme obavljanja poslova utvrđenih ovim zakonom, povjerenik za zaštitu na radu iz reda zaposlenih ima pravo na naknadu plaće u visini plaće koju bi ostvario da je radio na poslovima za koje je zaključio ugovor o radu.
- (3) Povjerenik za zaštitu na radu poslove utvrđene ovim zakonom može obavljati najviše šest sati sedmično.
- (4) Poslodavac osigurava povjereniku za zaštitu na radu potrebna sredstva da može ostvarivati svoje funkcije koje proizilaze iz ovog zakona.
- (5) Povjerenik za zaštitu na radu ne može biti doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na druge radnike, zbog svojih poslova vezanih za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu.

IX PRAVA I DUŽNOSTI ODGOVORNOG LICA U VEZI SA ZAŠTITOM NA RADU

Član 72.

(Direktor škole)

- (1) Direktor škole je obavezan da:
 - a) se stara o primjeni odredbi ovog Pravilnika i drugih zakonskih i tehničkih propisa iz oblasti zaštite na radu,
 - b) prati izvršenja Plana i programa mjera zaštite na radu,
 - c) organizuje izvršenje zaključaka inspekcije rada o otklanjanju utvrđenih nedostataka i nepravilnosti u vezi sa zaštitom na radu,
 - d) prati rad radnika sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u oblasti zaštite na radu i preduzima odgovarajuće mjere,
 - e) pokreće disciplinski postupak protiv radnika iz prethodnog stava koji učine povredu radne obaveze iz oblasti zaštite na radu,
 - f) donosi akte iz oblasti zaštite na radu,
 - g) donosi odluke o mjerama za unapređenje zaštite na radu.
 - h) na prijedlog nadležnih organa, preduzima mjere za otklanjanje nedostataka iz oblasti zaštite na radu
 - i) u izuzetno hitnim slučajevima ili na intervenciju organa nadzora, preduzimaju mjere za otklanjanje neposrednih opasnosti

X PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI RADNIKA

Član 73.

(Pravo na sigurne i zdrave uslove rada)

- (1) Radnik ima pravo na sigurne i zdrave uslove rada.
- (2) Radna okolina i sredstva za rad moraju, s obzirom na prirodu posla, biti sigurni za radnike i ne smiju ugroziti njihovo zdravlje.

Član 74.

(Dužnost radnika da sebe i druge ne izlaže opasnostima)

- (1) Radnik je dužan da obavlja posao u skladu sa svojom stručnom spremom i završenom obukom, kao i uputstvima koja daje poslodavac, tako da ne izlaže sebe ili druga lica na koja mogu uticati njegove aktivnosti ili nepažnja u toku procesa rada, opasnostima od povrede na radu ili profesionalnog oboljenja.

Član 75.

(Dužnosti radnika)

- (1) Radnici su, naročito, dužni:
 - a) da se pridržavaju utvrđenih pravila sigurnosti i zaštite zdravlja na radu u smislu ovog zakona,
 - b) da pravilno upotrebljavaju sredstva za rad i opremu, opasne materije i druga sredstva proizvodnje u skladu sa uputstvima proizvođača i uputstvima za siguran rad koja daje poslodavac,
 - c) da pravilno upotrebljavaju sredstva i opremu lične zaštite koja su im dodijeljena i da ih nakon upotrebe vraćaju na mjesto na kojem se čuvaju,
 - d) ne smiju samovoljno isključiti, modifikovati, promijeniti ili ukloniti sigurnosni uređaj koji je instaliran, posebno ne mašinu, uređaj, alat, pogon ili objekat i takav uređaj moraju pravilno upotrebljavati,
 - e) da odmah obavijeste poslodavca i/ili radnika za zaštitu na radu o svakoj pojavi na poslu za koju postoji opravdana sumnja da predstavlja opasnost po sigurnost i zdravlje kao i o nedostacima u postupcima zaštite,
 - f) da obavijesti lice odgovorno za to radno mjesto i/ili poslodavca o povredama koje su zadobili,
 - g) da sarađuju sa poslodavcem i/ili radnikom za zaštitu na radu u provođenju mjera ili zahtjeva koje je naredio inspektor rada,
 - h) da sarađuje sa poslodavcem i/ili radnikom za zaštitu na radu u provođenju mjera koje će obezbijediti da radna okolina i uvjeti rada budu sigurni i ne predstavljaju rizik po sigurnost i zdravlje u okviru njihovog radnog mjesta,
 - i) obavljaju periodične ljekarske preglede u terminima po zahtjevu poslodavca,
 - j) da daju sve podatke i informacije koje traže inspektori rada.
- (2) Radnik koji se ne pridržava utvrđenih pravila sigurnosti i zaštite zdravlja na radu i propisanih obaveza u smislu ovog zakona čini težu povredu radne obaveze u skladu sa kolektivnim ugovorom, odnosno općim aktom poslodavca.
- (3) Obaveze radnika u području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu ne utiču na obaveze i odgovornosti poslodavca iz ovog zakona.

Član 76.

(Postupanje u slučaju neposredne opasnosti po život i zdravlje radnika)

- (1) Radnik ima pravo da odbije da radi ako smatra da mu prijete neposredna opasnost po život i zdravlje i dužan je da o tome odmah obavijesti svog neposrednog rukovodioca i/ili imenovanog radnika za zaštitu na radu, nadležnog inspektora rada i predstavnika radnika.
- (2) Po prijemu obavijesti iz stava (1) ovog člana nadležna inspekcija rada obavezna je da odmah izvrši uviđaj na licu mjesta i naredi da se provedu odgovarajuće mjere zaštite odnosno zabrani rad dok se mjere ne provedu ili obavijesti radnika iz kojih razloga njegov zahtjev nije osnovan.

(3) Radnik iz stava (1) ovog člana koji se udaljio sa radnog mjesta, ne smije snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu, osim u slučaju ako poslodavac dokaže da se radnik neopravdano udaljio sa radnog mjesta.

XI PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI POSLODAVCA

Član 77.

(Obaveze procjene rizika)

(1) Poslodavac procjenu rizika vrši na osnovu urađenog Akta o procjeni rizika za mjesta rada, koji sadrži opis procesa rada sa procijenjenim rizikom od povreda ili oštećenja zdravlja na mjestu rada u radnoj okolini i mjere za otklanjanje ili smanjivanje rizika na najmanju moguću mjeru u cilju poboljšanja sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.

(2) Poslodavac vrši procjenu rizika u skladu sa Pravilima o procjeni rizika (Službene novine FBiH broj 23/21), propisanim od strane Federalnog ministarstva rada i socijalne politike. Akt o procjeni rizika može izraditi samo organizacija koja posjeduje ovlaštenje Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, što se utvrđuje uvidom u Registar kod Ministarstva.

Član 78.

(Obaveze poslodavca)

(1) Poslodavac je dužan da:

- a) organizuje poslove sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- b) vrši procjenu rizika za svako radno mjesto i utvrđuje poslove sa povećanim rizikom, na način i pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom,
- c) omogućiti radniku da se prije stupanja na rad upozna sa mjerama sigurnosti i zaštite na radu,
- d) donese interni akt o zaštiti na radu,
- e) obavještava radnike, sindikat i povjerenika za zaštitu na radu o uvođenju novih tehnologija i sredstava za rad, te opasnostima i štetnostima po zdravlje radnika i izdaje uputstva za siguran rad,
- f) osigurava da planiranje i uvođenje novih tehnologija bude predmet savjetovanja sa radnicima i/ili njihovim povjerenikom za zaštitu na radu u vezi sa posljedicama po sigurnost i zdravlje izazvanih izborom opreme, uvjeta rada i radne okoline,
- g) osposobljava radnike za siguran rad,
- h) osigurava radnicima sredstva i opremu lične zaštite i njihovo korištenje,
- i) osigurava periodične ljekarske preglede radnika koji rade na poslovima na kojima postoje povećani rizici po zdravlje i preduzima mjere za sprječavanje nastanka invaliditeta i profesionalnih oboljenja radnika,
- j) osigurava periodične preglede sredstava rada i sredstava i opreme lične zaštite pri radu, u skladu sa tehničkim standardima,
- k) osigurava periodične preglede i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimu u radnoj okolini,
- l) osigurava periodične preglede i ispitivanja sredstava rada i opreme, radnih i pomoćnih prostorija i sredstava i opreme lične zaštite, koji ne podliježu obaveznim periodičnim pregledima i ispitivanjima, na način, po postupku i u rokovima utvrđenim općim aktom,
- m) provodi mjere zaštite od požara u skladu sa posebnim propisima,
- n) provodi mjere za osiguranje prve pomoći,
- o) unaprjeđuje sigurnost i zaštitu zdravlja na radu,
- p) obavještava nadležnu inspekciju rada o svakom smrtnom slučaju, nesreći koja je zadesila jednog ili više radnika, teškoj povredi, profesionalnom oboljenju, svakoj pojavi ili bolesti koje pogađaju više od jednog radnika i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život ili zdravlje radnika na radu,
- r) obavještava nadležnu inspekciju o početku i završetku radova na izgradnji, montaži, zamjeni opreme, remontu i rekonstrukciji objekata.

Član 79.

(Obaveza utvrđivanja uslova rada i zahtjeva u pogledu sposobnosti radnika)

- (1) Poslodavac je dužan da za sve poslove u tehničko-tehnološkom procesu rada utvrdi uslove rada i zahtjeve u pogledu zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti radnika koji će te poslove obavljati.
- (2) Radnik ne može zasnovati radni odnos ukoliko prethodno nije utvrđeno da njegovo zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti odgovaraju uvjetima rada i zahtjevima radnog mjesta.
- (3) Zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti radnika iz stava (2) ovog člana utvrđuju se na osnovu ljekarskog uvjerenja izdatog od strane odjeljenja za medicinu rada i zdravstvenu zaštitu radnika ovlaštene zdravstvene ustanove.
- (4) Zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti pripadnika oružanih snaga i policijskih službenika utvrđuju se zdravstvenim pregledom koji organizuje poslodavac.

Član 80.

(Obaveza ispitivanja radne okoline)

- (1) Poslodavac je obavezan ispitivati radnu okolinu, odnosno procijeniti rizike i osigurati zaštitu zdravlja i sigurnost radnika izloženih fizičkim, hemijskim i biološkim štetnostima na radu.

Član 81.

(Zabrana prouzrokovanja finansijskih obaveza za radnike)

- (1) Mjere zaštite koje provodi poslodavac i koje se odnose na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu ne smiju radnicima prouzrokovati finansijske obaveze.

Član 82.

(Obaveza upoznavanja sa propisima iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu)

- (1) Poslodavac, odnosno radnik koji organizuje ili rukovodi procesom rada, mora biti upoznat sa propisima iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, a naročito ako se radi o tehnologijama u kojima postoji opasnost od povreda na radu, profesionalnih oboljenja i poremećaja u tehnološkom procesu koji bi mogli ugroziti sigurnost i zdravlje radnika.

Član 83.

(Prva pomoć, protivpožarna zaštita i evakuacija radnika)

- (1) Poslodavac je dužan da:
 - a) preduzme potrebne mjere za prvu pomoć, protivpožarne mjere i mjere za evakuaciju radnika, prilagođene prirodi aktivnosti i veličini preduzeća, odnosno poslovanja,
 - b) uspostavi potrebne veze sa specijalizovanim službama, posebno u pogledu prve pomoći, hitne zdravstvene zaštite, spašavanja i protivpožarne zaštite.
- (2) Za provođenje odredaba iz stava (1) ovog člana poslodavac će odrediti radnike koji će provoditi mjere prve pomoći, protivpožarne zaštite i evakuacije radnika.
- (3) Broj radnika iz stava (2) ovog člana, njihovo osposobljavanje i oprema kojom raspolažu moraju odgovarati veličini i/ili posebnim opasnostima u pravnom licu, odnosno poslovanju.

Član 84.

(Obaveze poslodavca u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti)

- (1) Poslodavac je dužan da:
 - a) upozna sve radnike koji su ili bi mogli biti izloženi ozbiljnoj i neposrednoj opasnosti o riziku koji postoji kao i mjerama koje su preduzete ili koje će se preduzeti u pogledu zaštite, što je prije moguće,
 - b) preduzme mjere i izda uputstva kako bi se omogućilo radnicima da u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti prekinu s radom i/ili odmah napuste radno mjesto i pređu na neko sigurno mjesto,

c) ne traži od radnika da nastave rad u situaciji kada još uvijek postoji ozbiljna i neposredna opasnost, osim u izuzetnim slučajevima kada postoji ozbiljna i neposredna opasnost po sigurnost više ljudi i širu okolinu.

(2) Radnici koji u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti napuste svoje radno mjesto i/ili opasno područje ne smiju snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu.

(3) U slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti po vlastitu sigurnost ili sigurnost drugih lica, radnici koji nisu u mogućnosti stupiti u vezu sa neposrednim rukovodiocem, obavezni su preduzeti odgovarajuće mjere u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja su im na raspolaganju, da bi se izbjegle posljedice te opasnosti, pod uvjetom da te mjere ne smiju biti u očitom neskladu sa opasnošću.

(4) Zbog preduzimanja mjera iz stava (3) ovog člana radnici ne smiju snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu.

Član 85.

(Obavještanje radnika)

(1) Poslodavac je dužan radnicima i/ili njihovim predstavnicima davati odgovarajuća pisana uputstva koja se odnose na rizike po sigurnost i zdravlje sa zaštitnim i preventivnim mjerama koje se preduzimaju za otklanjanje ili smanjenje tih rizika.

(2) Uputstva iz stava (1) ovog člana moraju biti istaknuta na mjestu rada.

(3) Izuzetno, kada prijeti iznenadna opasnost po život i zdravlje, uputstvo iz stava (1) ovog člana poslodavac može dati usmeno.

(4) Uputstva iz stava (1) ovog člana daju se svim radnicima uključujući i radnike drugih poslodavaca koji obavljaju poslove kod poslodavca.

Član 86.

(Znakovi upozorenja na opasnost)

(1) Poslodavac je dužan na mjestima rada, na sredstvima za rad i pripadajućim instalacijama trajno postaviti znakove upozorenja na opasnost i znakove općih obavještanja, u skladu sa posebnim propisima.

(2) Ako znakovi upozorenja na opasnost nisu dovoljni za efikasno obavještanje, poslodavac je dužan trajno postaviti pisana uputstva o uvjetima i načinu korištenja prostora, prostorija, sredstava rada, opasnih materija i opreme.

Član 87.

(Obavještanje predstavnika radnika i sindikata)

(1) Poslodavac je dužan da najmanje dva puta godišnje izvijesti povjerenika za zaštitu na radu, vijeće zaposlenika i sindikat o rizicima po sigurnost i zdravlje, te mjerama koje je preduzeo i koje će preduzeti radi unaprjeđivanja sigurnosti i zaštite zdravlja.

(2) Osim redovnog obavještanja iz stava (1) ovog člana, poslodavac ima obavezu da obavještava i da se savjetuje sa predstavnicima radnika ili radnicima nakon smrtne, grupne ili teške povrede na radu, utvrđenog slučaja profesionalnog oboljenja, kao i nalaza nadležne inspekcije rada kojim je utvrđen nedostatak u primjeni mjera zaštite na radu.

Član 88.

(Pisana obavijest o rezultatima procjene rizika)

(1) Poslodavac je dužan osigurati zaposlenim ženama za vrijeme trudnoće i dojenja, zaposlenim licima mlađim od 18 godina i zaposlenicima sa umanjenom radnom sposobnošću, da pored osposobljavanja za siguran i zdrav rad, budu u pisanoj formi obavješteni o procjenjenim rizicima na radnom mjestu i o mjerama kojima se rizici otklanjaju, u cilju povećanja sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.

Član 89.

(Osposobljavanje radnika)

- (1) Poslodavac je dužan da izvrši osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad kod zasnivanja radnog odnosa, odnosno premještaja na druge poslove, prilikom uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad, kao i kod promjene procesa rada koji može prouzrokovati promjenu mjera za siguran i zdrav rad.
- (2) Poslodavac je dužan da radnika u toku osposobljavanja za siguran i zdrav rad, upozna sa svim vrstama rizika na poslovima na koje ga raspoređuje i o preduzetim konkretnim mjerama sigurnosti i zaštite na radu, u skladu sa aktom o procjeni rizika.
- (3) Osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad mora biti prilagođeno specifičnostima njegovog radnog mjesta.

Član 90.

(Zabrana samostalnog rada)

- (1) Radnici ne mogu biti raspoređeni na radna mjesta na kojima će samostalno obavljati poslove prije nego što steknu znanja iz člana 46. Zakona o zaštiti na radu FBiH („Službene novine FBiH“, br. 79/20).
- (2) Poslodavac kod kojeg rad obavljaju radnici drugog poslodavca mora osigurati da ti radnici budu upoznati sa mjerama zaštite na radu i zdravstvenim rizicima na radu.
- (3) Osposobljavanje radnika iz člana 46. Zakona o zaštiti na radu mora se obavljati u toku radnog vremena i ne smije izazvati troškove za radnika.

Član 91.

(Provjera osposobljenosti za siguran i zdrav rad)

- (1) Osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad, poslodavac obavlja teorijski i na praktičan način.
- (2) Provjera teorijske i praktične osposobljenosti radnika za siguran i zdrav rad obavlja se na radnom mjestu.
- (3) Periodične provjere osposobljenosti za siguran i zdrav rad radnika koji radi na poslovima sa povećanim rizikom vrši se na način, u roku i po postupku utvrđenom aktom o procjeni rizika.

Član 92.

(Teorijsko i praktično osposobljavanje)

- (1) U toku osposobljavanja iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, radnik se upoznaje naročito sa:
 - a) tehničko-tehnološkim procesom i organizacijom rada u cjelini, a posebno sa poslovima svog radnog mjesta,
 - b) opasnostima koje ugrožavaju sigurnost i zdravlje na radu, korištenjem sredstava rada i opreme i načinom upotrebe štetnih materija,
 - c) mjerama zaštite na radu i razlozima zbog kojih se te mjere predviđaju i provode,
 - d) upotrebom odgovarajućih sredstava rada i odgovarajuće opreme i sredstava lične zaštite, kao i pravilnim i namjenskim korištenjem uređaja i sredstava kojima se služi pri radu,
 - e) pravima i dužnostima u provođenju propisa i mjera zaštite na radu i posljedicama zbog nepridržavanja tih propisa i mjera,
 - f) pružanjem prve pomoći,
 - g) organizacijom sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
 - h) korištenjem protivpožarnih aparata,
 - i) odredbama ovog zakona.
- (2) Osposobljavanje radnika iz stava (1) ovog člana poslodavac može obaviti ako ima zaposlena lica sa odgovarajućom visokom stručnom spremom iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.
- (3) Ako poslodavac nije u mogućnosti da izvrši osposobljavanje radnika u smislu stava (1) ovog člana, te poslove povjerit će ovlaštenoj organizaciji za zaštitu na radu.

XII POSEBNA SIGURNOST I ZAŠTITA

Član 93.

(Zaštita grupa posebno osjetljivih na rizike)

- (1) Poslodavac je dužan organizovati radno mjesto tako da vodi računa o prisustvu grupa osjetljivih na određene rizike.
- (2) Grupe posebno osjetljive na rizike, kao što su trudnice, porodilje ili dojilje, maloljetnici, lica sa invaliditetom, kao i radnici sa promijenjenom radnom sposobnošću u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju, moraju se zaštititi od opasnosti koje posebno njih pogađaju, u skladu sa ovim zakonom, drugim propisima, kolektivnim ugovorom i općim aktom poslodavca.

Član 94.

(Zabrana rada grupa posebno osjetljivih na rizike na određenim poslovima)

- (1) Zabranjen je rad trudnicama, porodiljama i dojiljama na poslovima na kojima postoji rizik od izloženosti opasnim materijama, hemijskim, fizičkim i biološkim agensima, štetnim zračenjima i mikroklimatskim uticajima, odnosno na poslovima sa teškim uvjetima rada, kao i posebno teškim i opasnim poslovima gdje postoji rizik po njihovo fizičko i mentalno zdravlje.
- (2) Zabranjen je rad maloljetnicima na poslovima koji mogu ugroziti njihovo zdravlje i razvoj.
- (3) Radnik sa promijenjenom radnom sposobnošću ne smije obavljati poslove na kojima postoji opasnost smanjenja preostale radne sposobnosti.

XIII PERIODIČNI PREGLEDI I ISPITIVANJE IZ OBLASTI ZAŠTITE NA RADU

Član 95.

(Periodični pregledi i ispitivanja)

- (1) U skladu sa odredbama Pravilnika o načinu, postupku i rokovima vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite naradu („Službene novine FBiH, br. 23/21) iz oblasti zaštite na radu, periodičnih pregleda i ispitivanja, periodičnom pregledu i ispitivanju podliježu:
 - sredstva za rad,
 - električne i gromobranske instalacije,
 - sredstva i oprema lične zaštite,
 - fizičke, hemijske i biološke štetnosti i mikroklima u radnim i pomoćnim prostorijama.

Član 96.

(Sredstva za rad koja podliježu periodičnim pregledima i ispitivanjima)

- (1) Periodičnim pregledima i ispitivanjima u smislu navedenog pravilnika podliježu sljedeća sredstva za rad:
 - pokretne, stabilne i kose dizalice sa električnim i drugim pogonom kojim se diže, prenosi ili spušta teret pomoću čeličnog užeta, lanca ili magneta (mostne, poluportalne, portalne i stubne dizalice svih tipova, autodizalice i njima slične dizalice), kao i kombinacije dizalica koje služe za industrijski, građevinski i drugi transport,
 - liftovi za prevoz radnika i tereta, sa pratioecom ili bez njega,
 - žičare za prevoz radnika i tereta, sa pripadajućom opremom, postrojenjima i objektima, stabilni i pokretni kompresori i kompresorske stanice sa radnim pritiskom većim od 1 bar ili kapacitetom većim od 6 m³/min,
 - mehaničke i hidraulične prese i mašine za sječenje i obradu materijala na mehanizovani pogon,
 - sve vrste sredstava za rad na mehanizovani pogon,
 - sve vrste alata sa električnim, hidrauličnim, pneumatskim, parnim pogonom i motorima sa unutrašnjim sagorijevanjem.

Član 97.

(Rokovi za obavljanje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad)

(1) Periodični pregledi i ispitivanja sredstava za rad koja se prvi put puštaju u rad, vrše se prije puštanja u rad, a naredni pregledi i ispitivanja vrše se najmanje jednom u tri godine, ako posebnim propisom nisu određeni drugi rokovi i ako ne dođe do izmijenjenih uvjeta iz stava (2) ovog člana.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, periodični pregledi i ispitivanja se vrše i prije isteka roka od tri godine ili drugog roka propisanog posebnim propisima ukoliko dođe do izmijenjenih uvjeta usljed:

- građevinske rekonstrukcije objekta,
- zamjene i rekonstrukcije postojećih, kao i postavljanja
- novih sredstava za rad,
- promjene lokacije sredstava za rad,
- izmjene tehnološkog procesa rada,
- udesa ili havarije, u kojem slučaju se periodični
- pregledi i ispitivanja obavljaju prije ponovnog
- puštanja u rad.

Član 98.

(Periodični pregledi i ispitivanje električne i gromobranske instalacije)

(1) Periodični pregled i ispitivanje električnih instalacija vrši se u najmanje jednom u 3 (tri) godine.

(2) Periodični pregled i ispitivanje gromobranskih instalacija vrši se jedanput u 2 (dvije) godine.

Član 99.

(Periodični pregled i ispitivanje sredstava i opreme lične zaštite)

(1) Pri periodičnom pregledu i ispitivanju sredstava i opreme lične zaštite, krajnji rok trajanja sredstava lične zaštitne opreme utvrđuje se na osnovu osnovnih tehničkih propisa, uputstva proizvođača i stanja opreme.

Član 100.

(Pregled i ispitivanje fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimе u radnim i pomoćnim prostorijа)

(1) Pregled i ispitivanje fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimе u radnim i pomoćnim prostorijа vrši se jednom u 3 (tri) godine. Ispitivanje mikroklimе vrši se u zimskom i ljetnom periodu. Pod zimskim periodom određeno je razdoblje od mjeseca oktobra do marta. Pod ljetnim periodom određeno je razdoblje od mjeseca aprila do septembra.

Član 101.

(Ovlaštena organizacija za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja)

(1) Sve periodične preglede i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu isključivo vrši ovlaštena organizacija, koja ima dozvolu Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za obavljanje te vrste poslova.

(2) Nakon obavljenih periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu, ovlaštena organizacija izrađuje i izdaje Zapisnik o stručnom nalazu i upotrebne dozvole.

XIV USLOVI ZA UPOTREBU SREDSTAVA ZA RAD I RADNE OPREME

Član 102.

(Uslovi za upotrebu sredstava za rad)

(1) Radna oprema može se staviti u promet, naručiti ili staviti u upotrebu ako su ispunjeni uslovi za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu i ako je to potvrdio proizvođač ili uvoznik uvezenih proizvoda.

(2) Sredstva i oprema lične zaštite mogu se staviti u promet, naručiti ili staviti u upotrebu ako pružaju pouzdanu zaštitu od rizika pri radu i ako je to potvrdio proizvođač ili uvoznik uvezenih proizvoda.

(3) Sredstva za rad, koja podliježu obavezi periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu, mogu se upotrebljavati samo ako posjeduju zapisnik, odnosno ispravu kojom se dokazuje da pregledana sredstva za rad udovoljavaju propisima donesenim na osnovu zakona, a koju je izradila za to ovlaštena organizacija.

Član 103.
(Radna oprema)

(1) Radna oprema mora odgovarati radnom procesu koji se obavlja i mora biti na odgovarajući način prilagođena toj svrsi tako da ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika. Izbor radne opreme i materijala koji se koriste vrši se u skladu sa posebnim uvjetima i specifičnostima rada kako bi se otklonili ili smanjili rizici.

Član 104.
(Uputstvo za sigurnu upotrebu i rukovanje sredstvima za rad)

(1) Proizvođači i uvoznici radne opreme i sredstava i opreme lične zaštite obavezni su da izdaju ispravu kojom se dokazuje da odgovaraju međunarodnim propisima, tehničkim propisima i propisanim mjerama sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, te daju uputstva za upotrebu i održavanje na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH.

(2) Proizvođači i uvoznici opasnih materija dužni su da daju uputstvo za sigurnu upotrebu i rukovanje. Uputstvo sadrži identifikacione podatke, podatke o fizičkim, hemijskim i biološkim karakteristikama, stepen opasnosti od požara i eksplozije, opasnosti po zdravlje, o radioaktivnosti, o ekološkim podacima, o posebnim zaštitnim mjerama, o načinu skladištenja i označavanja, o prijenosu i transportu, kao i o postupku otklanjanja opasnih materija (sigurnosni list). Ovi podaci se daju na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH.

Član 105.
(Obaveza pribavljanja potrebne dokumentacije)

(1) Poslodavac ne može staviti u promet ili upotrebu sredstva za rad ili opasne materije prije nego što pribavi dokumentaciju iz člana 16. Zakona o zaštiti na radu FBiH.

Član 106.
(Zabrana davanja finansijske naknade)

(1) Poslodavac ne može dati finansijsku ili drugu naknadu radnicima u zamjenu za ispunjavanje zahtjeva standarda sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.

XV EVIDENCIJE, IZVJEŠTAVANJE I OBAVJEŠTAVANJE O NESREĆAMA I POVREDAMA NA RADU I PROFESIONALNIM OBOLJENJIMA

Član 107.
(Obaveza vođenja evidencija kod poslodavca)

(1) Poslodavac je dužan da vodi propisanu evidenciju o:

- a) radnicima na radnim mjestima sa povećanim rizikom,
- b) radnim mjestima sa povećanim rizikom,
- c) opasnim materijama koje se koriste pri radu,
- d) provjeri znanja radnika iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- e) izvršenim pregledima i ispitivanjima radne sredine i sredstava za rad,
- f) povredama na radu, profesionalnim oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima,
- g) ljekarskim pregledima radnika.

(2) Poslodavac je dužan dostaviti nadležnoj inspekciji rada godišnji izvještaj o slučajevima iz stava (1) tačka f) ovog člana.

Član 108.

(Dostavljanje izvještaja o povredi na radu i profesionalnom oboljenju)

(1) Izvještaj o povredi na radu koja se dogodi i profesionalnom oboljenju koje nastane na radnom mjestu, poslodavac je dužan dostaviti radniku koji je pretrpio povredu, odnosno kod kojeg je nastalo oboljenje, nadležnom zavodu zdravstvenog osiguranja kod kojeg je radnik zdravstveno osiguran, ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi koja obavlja usluge specifične zdravstvene zaštite/medicine rada kod poslodavca, kao i nadležnoj inspekciji rada, u roku od sedam dana od dana pretrpljene povrede odnosno nastanka oboljenja.

(2) Izvještaj iz stava (1) ovog člana podnosi se na obrascu čiji sadržaj i način podnošenja propisuje federalni ministar u saradnji sa federalnim ministrom zdravstva.

Član 109.

(Obaveza obavještavanja inspekcije rada)

(1) O svakom smrtnom slučaju, težoj povredi na radu, profesionalnom oboljenju i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život ili zdravlje radnika na radu poslodavac je obavezan odmah obavijestiti nadležnu inspekciju rada.

(2) Za svaku povredu na radu poslodavac je dužan na uviđaj pozvati radnika za zaštitu na radu, neposrednog rukovodioca povrijeđenog radnika i povjerenika za zaštitu na radu.

XVII ZAVRŠNE ODREDBE

Član 110.

(Stupanje na snagu)

Ovaj akt stupa na snagu danom usvajanja od strane Školskog odbora.

Član 111.

(Izmjene i dopune)

(1) Ovaj Pravilnik se obavezno mijenja nakon izmjena u aktu o procjeni rizika, a sve izmjene i dopune se vrše na način i po postupku za njegovo donošenje.

Član 112.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o zaštiti na radu broj 38-II-1300/11 od 13.12.2011. godine.

*Uz saglasnost predstavnika Sindikata JU Osmo osnovna škola "Amer Ćenanović" Ilidža,
kao predstavnika radnika*

/Aljo Dervišević/

PREDSJEDNICA ŠKOLSKOG ODBORA

/Merima Imamović/

Djelovodni broj: 01-1-34-II-67-1/22

Datum: 12.1.2023. godine

PRILOG I: ZAŠTITNA OPREMA

Redni broj	Naziv radnog mjesta	Naziv	Rok trajanja
1.	Ložič – specijalista za odgovarajuću vrstu kotlovnice	Radno odijelo	12 mjeseci
		Zaštitne cipele sa gumenim đonom i metalnom kapicom	12 mjeseci
		Zaštitne rukavice otporne na ubode i posjekotine	6 mjeseci
2.	Domar	Radno odijelo	12 mjeseci
		Zaštitne cipele sa gumiranim đonom i čeličnom kapicom	12 mjeseci
		Zaštitne rukavice sa rad sa električnom strujom	6 mjeseci
		Zaštitne naočale	36 mjeseci
		Zaštitna maska za zavarivanje	Do oštećenja ili po uputstvu proizvođača
		Zaštitne cipele sa kamašnima	12 mjeseci
		Zaštitne rukavice za zavarivanje izrađene od kože	12 mjeseci
		Zaštitna pregača – kožna	Do oštećenja ili po uputstvu proizvođača
3.	Higijeničarka/Spremačica	Radno odijelo	12 mjeseci
		Zaštitne cipele	12 mjeseci
		Zaštitne rukavice za rad sa korozivnim odnosno kiselim materijama	6 mjeseci

PRILOG II: SPISAK RADNIH MJESTA SA POVEĆANIM RIZIKOM

Nema mjesta sa povećanim rizikom.

**PRILOG III: SPISAK RADNIH MJESTA NA KOJIMA SE PRIMJENJUJE MJERA
SKRAĆENJA RADNOG VREMENA**

Nema mjesta sa na kojima se primjenjuje mjera skraćanja radnog vremena.